

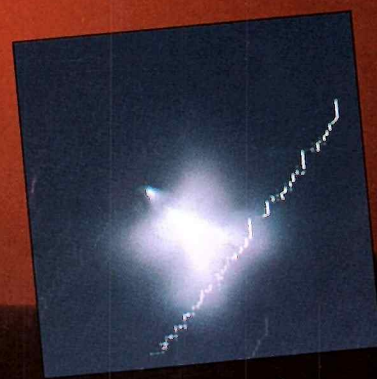
KOZMOS

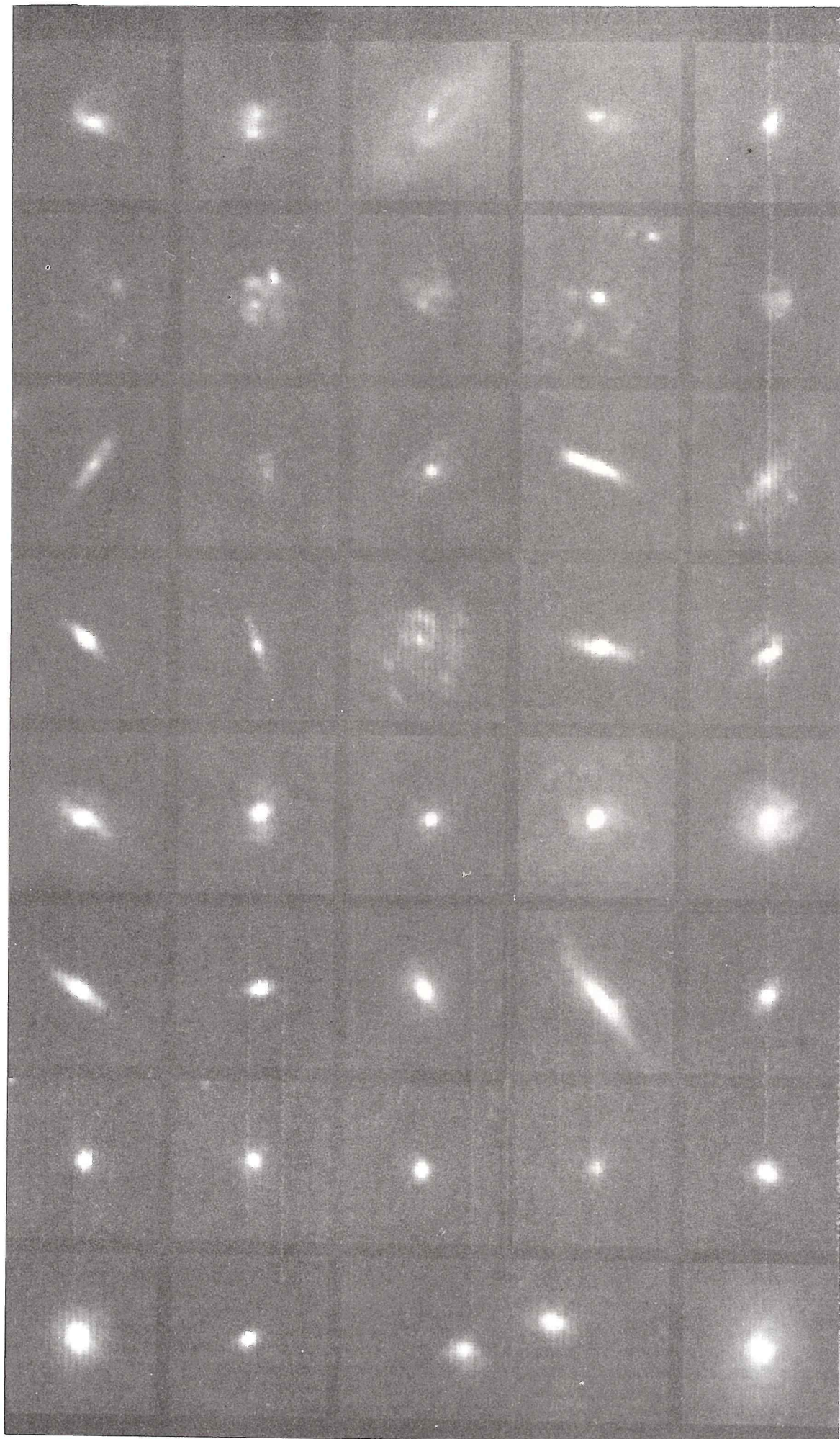
1994
ROČNÍK XXV. **4**
Sk 15,-

**Zatmenie
Slnka**

**UFO
si čistilo zuby**

ČIERNA DIERA V M 87!

Vysoká rozlišovacia schopnosť Hubbleovho kozmického teleskopu umožnila astronómom identifikovať jednotlivé galaxie v kope CL 0939+4713, ktorá sa nachádza vo vzdialenosti zhruba štyri miliardy svetelných rokov. Galaxie sú v obrazovej mozaike HST usporiadané podľa známeho systému, ktorý zaviedol ešte v dvadsiatych rokoch nášho storočia americký astronóm Edwin Hubble. Napriek veľkej vzdialenosti copy sa toto triedenie galaxií podľa foriem a tvarov podarilo iba vďaka vysokej ostrosti získaných záberov. Prvé tri riadky v hornej časti ukazujú všeobecne známe typy galaxií, ktoré dnes nachádzame v blízkych kopách. Sú to najmä eliptické galaxie a šošovky pripomínajúce galaxie S0, ktoré môžu byť prechodným štádiom medzi špirálovými a eliptickými galaxiami. Riadky 4 až 7 ukazujú špirálové galaxie, ktoré podľa vyvinutosti špirálových ramien a veľkosti jadra delia astronómia na typy Sa, Sb, Sc a Sd. Mnohé z nich dnes nevidíme vďaka celému radu najrozličnejších procesov, najmä ich splyvaniu, vzájomnému odtrhaniu či úplnému oddeleniu. Špirály v siedmom riadku (Sd) vykazujú aj pekuliárnu morfológiu. V poslednom riadku vidíme systémy galaxií, ktoré predsa len vznikli po splynutí niekoľkých galaxií. Pozorovanie týchto objektov okrem iného odhalilo, že hviezdy formujúce galaxie boli v dobách mladého vesmíru oveľa častejšie ako dnes. Spracovanie výsledkov môže priniesť dôležité poznatky pre teóriu vývoja galaxií.

Podľa HST News pripravil Petr Velfel